

РЕШЕНИЕ

№ 4262

гр. София, 29.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 08.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4409** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84-85 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Ф. Д. М. Т. И., [дата на раждане], гражданин на Е., ЛНЧ [ЕГН], оспорва Решение № 1267/20.04.2021 г. на Държавна агенция за бежанците в частта, с която на основание чл. 75, ал.1, т. 4 ЗУБ отказва да предостави хуманитарен статут на жалбоподателя.

Въведени са отменителните основания по чл. 146, т.3 и 4 АПК – издаване на акта при съществени нарушения на процесуални правила и противоречие с материалния закон, аргументирани с пропуски на административния орган да изясни фактичката обстановка в страната по произход на жалбоподателя и да изследва основния му довод, касаещ прилагането на талиона в Е..

Искането до съда, поддържано в съдебно заседание от адв. Л., е за отмяна на акта в частта, обективизираща отказ на непълнолетния гражданин на Е. да бъде предоставен хуманитарен статут.

Ответникът, интервюиращ орган при ДАБ, чрез представител по пълномощие, отрича основателността на жалбата, считайки, че дори да се приемат за достоверен факт, причините непълнолетният Ф. Д. М. Т. И. да напусне Е., са от личен, битов и криминален характер.

Представителят на СГП дава заключение за правилност на оспорения административен акт.

От фактическа страна се установява:

Ф. Д. М. Т. И. се обърнал към ДАБ при МС с искане за международна закрила, подавайки молба с вх. № РД 09-В-922/ 23.11.2020 г., регистрирана с рег. № 60202/23.11.2020 г., за което е съставен регистрационен лист с отразявания, че се касае за гражданин на Е. с имена Ф. Д. М. Т. И., с етническа принадлежност: арабин, [дата на раждане] в [населено място], област А., религия - сунит, ученик, неженен, езици, които владее: арабски. На жалбоподателя са връчени указания относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за международна закрила.

Съставена е Е. дактилоскопна карта BR106C2011230001.

На 03.12.2020 г., с писмо с вх. № С./Д-С-О/386, началникът на отдел „ПМЗ – кв. В.“ към РПЦ – С., ДАБ – МС, уведомява Агенция за социално подпомагане, Дирекция „Социално подпомагане“ – О. за производството пред ДАБ за предоставяне на особена закрила на непридружения непълнолетен Ф. Д. М. Т. И..

Със заповед от 14.12.2020 г., на основание чл.15, ал.4 Закона за закрила на детето вр. § 1, т.4 от ДР на ЗУБ, Дирекция „Социално подпомагане“ – О. определя за представител на детето Н. С. – социален работник в отдел „Закрила на детето“ към ДСП – О..

На 30.11.2020 г. началник на отдел „ПМЗ – кв. В.“ към РПЦ – С., ДАБ – МС, подава искане до председателя на Национално бюро за правна помощ за определяне на представител на непълнолетното лице.

С Решение № 20-115-1661/04.12.2020 г. на председателя на НБПП, е назначен адвокат на непълнолетното лице.

На 14.12.2020 г. интервюиращият орган Р. К., в присъствието на адвокат и социален работник, провел интервю с жалбоподателя, в рамките на което той споделил, че гръцките власти са го превели в България, след като е преминал легално през Турция с паспорт, но с посочил невярна причина за целта на пътуването. Там се запознал с трафикант, който го тормозел физически и го карал да работи като сервитьор, за да се облагодетелства от спечелените от него пари. Трафикантът го превел на остров С. нелегално, след което гръцките власти са го регистрирали, а след година го превели от А. до България по процедура за релокация. Не е арестуван в Е., не е имал проблеми заради изповядваната от него религия, не е членувал в политическа партия, нито е осъждан в държавата на произход. Заявил, че месец преди да напусне родината си, се е случил инцидент в семейството му. При нападение от страна на богата фамилия с цел незаконно отнемане на земята на семейството му, негово братовчед е причинил смърт на момче от фамилията на нападателите. Местните обичаи предполагат отмъщение и за да приключи конфликтът, следва пострадалата фамилия да отнеме живота на член от семейството на нападателя. Поради тази причина братовчед му напуска страната, а родителите му сменят адреса си, а той (като единствен млад и здрав член на семейството) се укрива за петнадесет дни в К., а след като баща му събира сума за билет до Турция, напуска родината си. След като пристигнал в Турция, родителите му го информират, че не е в безопасност там, защото пострадалата фамилия би могла да го открие и да си отмъсти. Жалбоподателя споделя, че не са сезирали органите на реда, тъй като те не се намесват в семейни проблеми. Животът в [населено място] е спокоен, но той има проблеми, не може да живее спокойно там, защото ще го убият. Разказва, че е посещавал училище до шести клас, преди възникването на враждата между двете фамилии и поради тази причина е преустановил обучението си. Помагал е на семейството си, работейки като хамалин,

защото то е бедно, а двамата му братя са инвалиди. Жалбоподателят споделя, че семейството му живее в страх и също иска да напусне Е.. Подчертава, че такава е традицията в региона – за да приключи враждата, трябва да има отмъщение. Не желае да се върне в Е. поради страх за живота си. Не се заселил на друго място в родината си, защото фамилията, от която се страхува, е голяма и влиятелна и би го открила навсякъде там. На въпрос защо подава молба за закрила в България и какво очаква да получи, чужденецът отвърнал, че молбата му е да получи закрила.

В протокола от интервюто е отразено провеждането му на разбираем за оспорващия език – арабски, както и, че писменият текст му е прочетен на същия език без наличие на комуникативни пречки и без възражения и допълнения.

Преписката съдържа Справка № МД-704/30.12.2020 г. относно Е., съставена на базата на внимателно подбрани и публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в края на документа.

С Решение № 1267/20.04.2021 г. на ДАБ, молбата на Ф. Д. М. Т. И. за международна закрила е отхвърлена на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 ЗУБ като неоснователна. Актът е произнесен след като административният орган е преценил, че представената бежанска история е неотнормима към търсената международна закрила, тъй като в посочената от бежанеца причината за напускане на страната му по произход, а именно: страх от отмъщение поради причинена смърт на трето лице от братовчед му, както и фактът, че семейството му не е потърсило закрила в държавата си поради страх от богата и въоръжена фамилия, звучи абсурдно и неправдоподобно. Органът е оценил като неприемлива постъпката на търсещия закрила да подведе властите на Турция, че целта на пътуването му е посещение при негов чичо, което заобикаляне на действителната причина, поставя под съмнение достоверността и на представената от него бежанска история. Констатирано е несъответствие и в твърдението, че пътуването на детето от Е. до Турция е било легално, тъй като в случаите, в които непълнолетно лице пътува с цел предоставяне на международна закрила, то следва да осъществи намеренията си, подпомогнато от придружител. Съществен за решаващия орган е фактът, че, пристигайки в Турция, детето не е предприело действия по отношение на исканата от него закрила, а ги е отложило във времето, иницирайки за първи път такива едва на територията на Гърция. Под внимание са взети разказите му, че произхожда от бедно семейство, с двама братя инвалиди, заради което е преустановил образованието си и е започнал работа като същите са тълкувани в смисъла на Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисар на ООН за бежанците, според който „мигрант“ е лице, което по причини, различни от изброените в определението за „бежанец“, дадено в Ж. конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напусне страната си, за да се засели другаде. Той може да прави това от желание за промяна, приключение или по семейни причини или други причини от личен характер. Ако върши това по чисто икономически причини (сравнявайки данните от интервюто), той е икономически мигрант, а не бежанец.

При изследване на възможността за предоставяне на хуманитарен статут органът намира, че не са изложени твърдения от страна на търсещото закрила лице, от които да се направи обоснован извод, че може да е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия нито от

официалните власти, нито от конкретна групировка, която държавата да не е в състояние на контролира. В решението е цитирана информация и от справката за Е. въз основа на която органът приема, че не се установяват дадените тълкувателни разширения от 17.02.2009 г. на С., които се преценяват единствено във връзка с прилагане на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Според това решение, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозно потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, поради самия факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи.

Органът се е спрял и на най-добрия интерес на детето съобразно Конвенцията на ООН за правата на детето, според която следва трябва да се вземат предвид възгледите на детето, идентичността на детето, запазване на взаимоотношенията, грижата на детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на образование. Цитиран е единствено параграф 75 от Конвенцията на ООН за правата на детето, съобразно който важен елемент, който следва да се вземе предвид е уязвимото положение на детето, а именно: ако има увреждания, принадлежи към малцинствена група, ако е бежанец или търсещо убежище лице и др. В тази връзка, изхождайки от изготвения социален доклад, органът счита, че лицето не попада в горепосочената група, тъй като по отношение на положението на детето, към момента на изготвяне на доклада, не съществува риск за физическото, психическото, нравственото, интелектуално и социално развитие, както и че основните му права не са нарушени.

Решение № 1267/ 20.04.2021г. на заместник председателя на ДАБ е съобщено на адресата си с участието на преводач, на адв. Л. и на социален работник на 23.04.2021г. Жалбата, въз основа на която е образувано делото, е депозирана в ДАБ на 26.04.2021г. и е допустима.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решение №1267/ 20.04.2021г. е издадено от заместник председателя на ДАБ, в хипотезата на делегация съобразно Заповед № РД05-803/ 14.12.2020г. на председателя на ДАБ.

На детето Ф. Д. М. Т. И. е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената молба до ДАБ с искане по чл.59, ал.2 ЗУБ към властите на Република България да му се предостави закрила. Това желание е заявено лично от чужденеца пред длъжностно лице от ДАБ съобразно чл.58, ал.3 ЗУБ. Като чужденец, подал молба за статут, жалбоподателят е регистриран в ДАБ и му е открито лично дело съгласно чл.61, ал.2 ЗУБ. Едновременно с това му е връчен екземпляр от Указания относно за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България в превод на арабски език. Така той е информиран за процедурата, която ще се прилага в последователните ѝ фази; правата и задълженията му в хода ѝ; последиците при неспазване на негови задължения и/или при отказ да сътрудничи на ДАБ; основанията за спирането и прекратяването ѝ. Дадена му е изискуемата се от чл.58, ал. 6 ЗУБ безплатна правна и процедурна информация относно реда, по който ще се разгледа, на език, за който има разумни основания да се смята, че разбира, в срок, позволяващ му да упражни правата си, гарантирани му като на кандидат за международна закрила, и да изпълни задълженията си в това качество. Не се установява интервюирането на чужденеца да е

извършено при условия, които не гарантират поверителност. Взети са необходимите мерки то да се проведе при условия, които дават възможност на кандидата да изложи по последователен начин, максимално изчерпателно всички свои основания за търсената международна закрила в присъствието на адвокат и социален работник предвид възрастта му. За това свидетелства съдържанието на интервюто, в хода на което оспорващият е могъл да представи всички елементи, обосноваващи молбата му. Той е внимателно изслушан, не е ограничаван в изявленията си, поставяни са му уточняващи въпроси, съставен е протокол, съдържащ всички поставени въпроси и дадени отговори. Приобщен е социален доклад, съдържащ подробни констатации за състоянието на детето.

Следователно, по своята структура и последователни фази, тази процедура е надлежно проведена.

Решение № 1267/ 20.04.2021 г. е издадено в писмена форма, мотивирано е с фактическите и правни основания за отхвърляне на молбата. Обсъдено е съгласно чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ личното положение на кандидата за международна закрила и на ситуацията в държавата му по произход в контекста на справката от общодостъпни източници.

Произнасянето на органа обаче е сторено при съобразяване на данните, изложени в изготвената справка от общодостъпни интернет източници, която по-скоро отразява политическия режим в Е. без да изследва националното право и степента на неговата обвързаност с племенните традиции, за които споделя жалбоподателят, какво е тяхното естество, практикуват ли се в държавата му по произход и дали страхът за живота му, който изпитват, както той, така и семейството му, е основателен.

Проверката в общодостъпни източници в информационното общество интернет сочи, че Шариат или ислямско право, е религиозен закон, произлизащ от религиозните предписания на исляма, особено от К. и Х.. Традиционната ислямска юриспруденция разпознава четири източника на шариата: К., сунна (автентичен хадис), кия (аналогични разсъждения), и иджима (юридически консенсус). Традиционна юриспруденция (фикх) разграничава два основни клона на правото, ритуали и социални отношения, които заедно включват широк спектър от теми. Неговите решения се отнасят както до етичните стандарти, така и до правните норми. В модерната епоха традиционните закони в мюсюлманските държави са широко заменени от устава, вдъхновени от европейски образци. Съдебните процедури и юридическото образование също са приведени в съответствие с европейската практика, но конституциите на повечето държави с мнозинство от мюсюлмани съдържат препратки към шариата, а класическите му правила до голяма степен са запазени по отношение именно на семейните закони, ето защо, шариатът продължава да влияе върху други аспекти на личния и обществения живот.

Принципът на възмездие или „око за око, зъб за зъб“, разпространен от Х., е повлиял много култури, поради което съществува и в традиционните модели на силно религиозните общества, при които процесът на хуманизация на обществата все още не е достигнал до нужното ниво, за да бъдат поставени индивидуалните човешки права пред тези на традиционната общност. Това правило в някои мюсюлмански общества, включително и в Е., все още се практикува в разрез с Всеобщата декларация за правата на човека, видно от Резолюция на Европейския парламент от 18 декември 2020 г. относно влошаващото се положение с правата на човека в Е., в т. 13. Европейският

парламент „припомня на египетските органи, че зачитането на правата на човека и основните свободи представляват съществен елемент от отношенията между ЕС и Е. и че осигуряването на пространство за гражданското общество е съвместен ангажимент, залегнал в приоритетите на партньорството между ЕС и Е., така, както е предвидено в конституцията на Е.; подчертава, че никой защитник на правата на човека не следва да бъде изправян пред заплахата от финансови ограничения, наказателно преследване, забрани за пътуване или условия за освобождаване под гаранция, или да бъде лишаван от свобода заради законната си работа в областта на правата на човека; настоятелно призовава заместник-председателя/върховен представител да изрази загриженост относно положението с правата на човека в Е. публично и да изразява такава загриженост на всяка среща на високо равнище с египетските органи“.

Съобразно Доклад на Европейския парламент относно правата на човека и външната политика на ЕС в областта на миграцията (2002/2116 (INI), А) „Европейският парламент, като има предвид, че миграцията е глобално явление, което се усилва от глобализацията, нарастващите конфликти, неравенствата и изменението на климата, и влошаването на състоянието на околната среда; като има предвид, че постепенното, нормативно развитие в рамките на съвременната международна рамка за правата на човека на бежанците и мигрантите, независимо от правния им статут, представлява източник на напредък и колективна гордост за човечеството; като има предвид обаче, че мигрантите, и по-специално принудително разселените лица, продължават да бъдат сред най-уязвимите групи по света, намиращи се в най-неравностойно положение, и продължават да се сблъскват с нарушения на своите права; като има предвид, че жените, децата, възрастните хора и хората с увреждания са сред най-уязвимите мигранти; като има предвид, че за много хора миграцията продължава да бъде човешко преживяване, белязано от страдание, дискриминация и насилие; като има предвид, че хиляди мигранти загубиха живота си по миграционните маршрути:

1) подчертава, че наред с основаното на Договора задължение за осъществяване на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека и международното право във всички външни отношения, ЕС и неговите държави членки имат задължения в областта на правата на човека спрямо гражданите на трети държави (Г.), когато си сътрудничат в областта на миграцията с трети държави и други участници извън ЕС;

2) изразява загриженост относно нарастващия брой непридружени малолетни и непълнолетни лица, пътуващи по пътища на незаконна миграция, и липсата на закрила за тях; подчертава липсата на ефективен мониторинг и докладване от агенциите на ЕС и държавите членки относно защитата на непридружени малолетни и непълнолетни лица; призовава ЕС да гарантира, че държавите членки и трети държави докладват за прилаганите от тях механизми за защита на правата на детето в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето.

В тази връзка, всяко дете мигрант попада в уязвимата група, независимо дали към момента на изготвяне на социалния доклад, съществува или не риск за

физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното му развитие, а държавите членки следва да прилагат механизми за защита правата на детето в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето.

Разглежданият случай касае дете - чл.1 от Конвенцията на ООН за правата на детето. Съобразно чл.22 от Конвенцията:

1) Държавите – страни по Конвенцията, вземат необходимите мерки да осигурят дете, което иска да получи статут на бежанец или което се счита за бежанец в съответствие с приложимото международно или вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не е придружено от неговите родители или от което и да е друго лице, да получи подходяща защита и хуманитарна помощ в ползването на съответните права, изложени в тази Конвенция и в другите международни документи за правата на човека или по хуманитарни въпроси, по които посочените държави са страни.

2) За тази цел държавите – страни по Конвенцията, подкрепят, когато смятат за необходимо, усилията на Организацията на обединените нации и на други компетентни междуправителствени организации или неправителствени организации, сътрудничащи с Организацията на обединените нации, да защитават и подпомагат това дете и да издирят родителите или други членове на семейството на всяко дете бежанец с цел да получат информация, необходима за събирането му с членовете на неговото семейство. В случаи, когато не могат да бъдат намерени родителите или други членове на семейството, на детето се осигурява същата закрила, както на всяко друго дете, постоянно или временно лишено от неговата семейна среда по каквато и да било причина, както е определено в тази Конвенция.

Чл.32, ал. 1. „Държавите – страни по Конвенцията, признават правото на детето да бъде защитено от икономическа експлоатация и от извършване на каквато и да е работа, която крие опасност или може да попречи на образованието на детето, или да навреди на здравето или на физическото, умственото, духовното, моралното или социалното развитие на детето.,,

В този контекст органът е длъжен да изследва задълбочено обстоятелствата, изложени от детето, търсещо международна закрила, за да съхрани неговия най-добър интерес. Видно от преписката и мотивите на обжалваното решение, не е извършен задълбочен анализ на заявените от детето обстоятелства, които предизвикват страх за неговия живот (както у него, така и у родителите му, които го подкрепят в предприетите действия по търсене на международна закрила), които обстоятелства следва да бъдат оценени едновременно с изследване на националното право на Е. и доколкото то е обвързано с племенните традиции, за които споделя жалбоподателят, какво е тяхното естество, практикуват ли се в държавата му по произход изследвани всеобхватно, биха могли да бъдат възприети като „други причини от хуманитарен характер“ съобразно чл.9, ал.8 ЗУБ. Освен това административният орган следва да анализира и актуалните заключения на Изпълнителният комитет на В., създаден от Икономическия и социален съвет на ООН с Резолюция от 30 април 1958 г. относно създаването на Изпълнителния комитет на Програмата на върховния комисар на ООН за бежанците (E/RES/672 (X)). Съгласно тази резолюция Изпълнителният

комитет функционира като консултативен орган, що се отнася до нормите и политиката по отношение на международната закрила на бежанците. Въпреки че заключенията на Изпълнителния комитет не са правнообвързващи, те допринасят за тълкуването и доразвиването на международните стандарти за закрила на бежанците. Заключениета имат важна роля за определянето на начина, по който се тълкуват и прилагат Конвенцията от 1951 г. и Протоколът от 31 януари 1967 г. относно статута на бежанците.

Следва да се отбележи, че Европейският съд по правата на човека им придава значителна тежест, като се позовава на заключенията, конкретно по т. 34 от Решение от 29.01.2008 г. на Голямата камера на Съда, дело С. срещу О. кралство (case S. v. the U. K., A. no. 13229/03).

По силата на препращането от чл.9, ал.8 ЗУБ заключенията на Изпълнителния комитет имат правнообвързващо действие, придадено им изрично от националното право.

Следователно, установяването на относимите заключения на изпълнителния комитет е от съществено значение за разрешаване на случая като се вземе предвид, че жалбоподателят към датата на подаването на молбата на закрила е бил непълнолетно лице. В систематизиран вид те са публикувани, но към 2017 г., на сайта refworld. com от В. - С. in I. protection A. by the E. C. of the U. programme 1975-2017 (Conclusion 1-114) на адрес <https://www.refworld.org/type, E., U., 5a2ead6b4, 0. html>, съществуват подобни обобщения към по-ранен период. Без съмнение съществуват заключения и след 2017 г., но съдът не установи да са предмет на подобна систематизация или тематична компилация с оглед прилагането им в практиката. Така на съда е известно, че са дадени заключения от 08.07.2020 г. в това число във връзка с актуалната ситуация, породена от световната пандемия. Относно децата в риск, в заключения 107 (L.) и 113 (L.), конкретно се съдържат заключения относно мястото на връщане и необходимостта от информация за него, преценката за условията на това място, въпросите на вътрешно разселване и обединяване на семейства.

По изложените съображения съдът приема, че в оспорената част решението е издадено при наличие на отменителното основание по чл. 146, т. 4 АПК, вр. чл.9, ал.8 ЗУБ, поради което подлежи на отмяна с връщане на преписката по молбата за закрила за ново разглеждане при спазване на указанията, дадени с настоящето решение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалбата на Ф. Д. М. Т. И., [дата на раждане], гражданин на Е., ЛНЧ [ЕГН], Решение № 1267/20.04.2021г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците, в частта, с която на основание чл. 75, ал.1, т. 4 ЗУБ е отказвано предоставянето на хуманитарен статут.

ВРЪЩА преписката по издаване на оспорения административен акт на Държавна агенция за бежанците за ново разглеждане на искането за предоставяне на хуманитарен статут при спазване на указанията, дадени с настоящето решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: